

Школа — найважливіша ланка в побудові успішної держави й формуванні розумних поколінь. Відповідно до Конституції України, Законів України "Про освіту", Програми патріотичного виховання учнівської та студентської молоді в навчальних закладах України, затвердженої спільним наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України від 21.10.2013 № 1453/716/, наказу Міністерства освіти і науки України від 31.10. 2011 р. № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», листа управління освіти від 11.09.2014р. №03-12/5804 «Про посилення інформаційної та ідеологічної роботи» одним із пріоритетних завдань педагогів є виховання справжніх патріотів відданих Вітчизні, свідомих особистостей із почуттям національної гідності та толерантного ставлення до людей.

Педагогами нашого закладу під час навчально-виховного процесу реалізуються такі завдання:

- ознайомлення учнів з основними історичними подіями становлення державності України;
- формування відчуття приналежності до України, усвідомлення себе українцем, почуття особистої відповідальності за долю держави та українського народу;
- формування готовності служити Батьківщині своєю працею, навчанням та стати на захист державних інтересів країни;
- виховання поваги до державних символів, шанобливого ставлення до традицій українців та представників інших національностей, що населяють країну.

Як ніколи раніше, сьогодні школа потребує оновлення та нових підходів до викладання дисциплін і виховання школярів.

Професійна діяльність наших педагогів була й залишається

визначальною для розвитку держави, адже саме людина, яка навчає і виховує, багато в чому й визначає шляхи поступу й удосконалення суспільства, його креативну спроможність, творчу спрямованість у майбутнє. Від вихованості й освіченості сьогodнішніх учнів залежить те, якою буде наша держава в близькому й далекому майбутньому.

У процесі формування ціннісних ставлень школярів до суспільства, держави, до себе, вихователі та класні керівники закладу акцентують увагу на тому, що патріотизм — це звичайний стан повсякденного життя людини, який виявляється не тільки під час надзвичайних ситуацій. Важливо, щоб учні ідентифікували себе з українським народом, прагнули жити в Україні, розуміли необхідність дотримання конституційних та правових норм, володіння державною мовою, шанобливого ставлення до історії, культури та традицій українського народу. Продовженням теми єдності народу України та цілісності її території становлять бесіди, відверті розмови про героїзм в ім'я свободи й незалежності нашої держави, а також сплановані педагогами Уроки мужності, які є фундаментом формування в дітей сучасної національної ідентичності на кращих прикладах мужності й звитяги, виявлених нинішніми захисниками Батьківщини, на героїці сучасної боротьби за незалежність і цілісність держави: «Україна – єдина країна», «Ми нація єдина, твої ми діти, Україно», «У серці з Україною», «Вклонися низько, до землі, тим, хто поліг, щоб мирно ми жили».

Наш навчальний заклад – це те місце, де учні духовно збагачуються, де формується громадянська зрілість і особиста відповідальність. У школі дитина не готується до життя, а живе. Кожен новий урок, навіть кожна мить шкільного життя приносить нові враження, нові відчуття. Тому наш педагогічний колектив вибудовує виховний простір так, щоб він сприяв

гармонізації стосунків між дітьми й учителями, школою та родиною, суспільством і Батьківщиною.

Прагнення виявляти небайдужість, робити корисне для суспільства показали педагоги нашої школи, які зібрали продукти харчування для мешканців Донецької та Луганської областей, учасників АТО. За власної ініціативи викупили сертифікат для армії. Подарували шефам термостюми для тих працівників міліції, які від'їжджали в зону бойових дій на схід України. Не стояли осторонь і наші вихованці, бо вони в цей час малювали малюнки, писали листи солдатам із побажаннями: «Повертайтеся живими і здоровими», «Дякуємо за захист України», «Ми хочемо миру», «Ви - наші герої».

Сьогодні, у такий складний час, нам, педагогам, із глибоко професійним умінням, треба кинути зернятко патріотизму, любові до рідного краю, України, її людей, рідної мови, природи в благодатний ґрунт дитячих душ.

У школі оформлено куточок державної символіки, де учні мають змогу ознайомитися з символами України – Гербом, Прапором, Гімном. Щотижня біля нього проходить загальношкільна лінійка, яка розпочинається з виконання гімну школи. Такі ж куточки є в кожному класі. Протягом навчального року в усіх класах є обов'язковими години спілкування, на яких вивчаються символи, народні обереги України, основні закони нашої держави: "Державна символіка", "Я - громадянин України", "Конституція-головний підручник життя», "Мова моя українська – батьківська, материнська" та ін.

Уроки історії України та права озброюють наших учнів знаннями законів суспільного розвитку, допомагають засвоїти основні відомості про війну, вивчають героїчне минуле нашого народу, його прагнення до

зміцнення могутності рідної країни, про його мужність у боротьбі з іноземними загарбниками, трудові традиції українського народу та Збройних сил.

У школі сформовано центр патріотичного виховання – музей ім. С.А.Ковпака, заснований у 1983 році. Саме тут зберігаються результати пошукових та дослідницьких робіт учнів з історії життя С.А. Ковпака, формування й діяльності партизанських загонів на Путивльщині, їх найбільш значимих років існування. Пошукова робота проводиться шляхом зустрічей зі старими людьми нашої місцевості, записуються їх розповіді про минуле. У музеї зібрано багато матеріалів, які використовуються під час проведення виховних заходів у класах. Ведеться підготовка екскурсоводів, організована робота пошукової групи для впорядкування історичного фонду музею. Юні екскурсоводи з великим захопленням проводять цікаві пізнавальні екскурсії: «Живе в народі пам'ять про героїв», «Пам'ятає Путивль, пам'ятають Карпати..», «Ти вічно з нами Перемоги день», «Шляхами партизанської слави», даючи змогу доторкнутися до вічного подвигу нашого народу учням та гостям школи.

Учителем історії та екскурсоводами до Дня партизанської слави проведено шкільну конференцію «Шляхами подвигу і слави», тематичний вечір «Вічно в пам'яті», присвячений створенню підпільної організації «Молода гвардія» з подальшим переглядом художнього фільму в читальному залі бібліотеки.

У рамках волонтерської діяльності здійснюється допомога ветеранам Великої Вітчизняної війни: Биваліну Миколі Євдокимовичу та Голубкову Федору Петровичу по упорядкуванню земельних ділянок і вирішенню деяких побутових проблем. Діти вітають ветеранів із Днем Перемоги, Днем ветерана та Днем захисника Вітчизни, запрошують до школи славетних земляків. Ще

довго згадуватимуть учні долі юнаків, про яких так захоплено розповідав Микола Євдокимович під час зустрічі «Пам'яті вдячні нащадки».

З метою ознайомлення з пам'ятними та історичними місцями району та області організовуються екскурсійні поїздки до м. Суми, м. Батурина, м. Кролевця, м Глухів, с. Нова Слобода; оглядові екскурсії: до міської бібліотеки, Путивльського краєзнавчого музею; походи: до Музею зброї, річки Сейм; прогулянки-милування: до Молчанського монастиря, церкви Миколи Козацького, Городища, пам'ятника С.А.Ковпаку тощо.

Напередодні Дня Партизанської слави члени спортивної секції організували велопробіг до Спадщанського лісу та туристичний похід «Визначні місця Путивля».

Практикуємо таку форму роботи з дітьми як «Заочна подорож», відеоекскурсія. Тематика подорожей різноманітна – «Музеї Сумщини», «Києво-Печерська Лавра», «Пирогова», «Музей Слави» та інші.

З метою пізнання історії козацтва, яка так близька нашій шкільній родині, група учнів 8 класу здійснила пошуково-дослідницький проект «Козацькому роду нема переводу». Вони ніби доторкнулися до історії, відчули себе нащадками славного козацького роду. Протягом двох місяців учні переглянули безліч фільмів про козаків, відвідали музеї, прочитали багато книжок, статей інтернет - ресурсів, зібрали матеріал усної народної творчості, організували «Козацькі забави», виставу у фольклорно-етнографічному стилі «Запорозькі козаки», розробили «Кодекс честі класу».

Учні 6 класу під керівництвом класного керівника та вихователя стали учасниками проекту «Родинні скарби: з бабусиної скрині», під час якого привозили та досліджували старовинні родинні речі побуту.

Визначення цінностей кожного учня, розвиток особистості його національної самосвідомості, засвоєння понять прав, свобод та обов'язків

вільної людини проходить на основі популяризації, життя та творчості відомих українських письменників. Бібліотекар проводить години поезії «Свою Україну любіть, за неї Господа моліть», літературні читання «Зламана доля, та не зламана воля». У вінок шани Кобзареві організовано й проведено: бесіда- огляд «Чудові розглядаємо картини, співця краси та волі України», відео-файли «Тарасовими стежками», голосні читання одного з кращих художніх творів про дитинство Тараса Шевченка «В бур'янах» з подальшим обговоренням твору.

З метою зростання покоління на традиціях і звичаях народу України, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення учнів до активної діяльності з вивчення історії та культури, спадщини, історії рідного краю, ознайомлення з географічними, етнографічними, культурними та історичними заповідниками, пам'ятками учні школи беруть участь у міських заходах: урочистій ході до Дня Партизанської слави, естафеті «Єдина країна», мітингах до Дня визволення Сумщини, Дня Перемоги, Дня народження С.А. Ковпака, конкурсі композицій з квітів «Пам'яті захисників країни», фестивалі «Партизанські зірниці».

Ціннісне ставлення до себе передбачає сформованість у дітей уміння цінувати себе як носія фізичних, духовно-душевних та соціальних сил. Уже в молодшому шкільному віці вихователі формують здатність дитини пізнавати себе як члена сім'ї, родини, дитячого угруповання; як учня, жителя міста чи села; виховувати в дітей любов до рідного дому, школи, вулиці, своєї країни, її природи, рідного слова, побуту, традицій. В учнів закладається фундамент глибоких знань, формуються світогляд, національна самосвідомість, усвідомлюють такі поняття, як «Батьківщина», «подвиг», «патріот», вчать шанувати землю батьків, вивчають свій родовід. Важко переоцінити значення проведених із вихованцями бесід-оглядів "Україно, матінко моя", «Кожному

мила своя сторона», відеогодин «У нас одна Батьківщина – наша рідна Україна», «Державна символіка», рольових ігор «Дерево міцне корінням, а людина родом», «Гляди не забудь – людиною будь», «Шануймося, бо ми того варті», «Скрина народної мудрості», конкурсів малюнків «Найкраще місто на землі», «Рід, родина, рідня» у морально-політичній та психологічній підготовці маленьких громадян.

Для усвідомлення власної індивідуальності, неповторності, виховання самоповаги, формування емоційної культури, навичок самотворення, життєтворення, прагнення до ідеалу практичним психологом закладу організуються тренінги: "Яка людина заслуговує на повагу інших", "Ким бути і яким бути", "Світ моїх захоплень", "Фізична краса не постійна, а духовна – вічна", "Мій ідеал", "Бережи честь змолоду", "Інтернет не лише твій друг", "Кроки до успіху", "Сам собі вихователь".

Для учнів підліткового та старшого шкільного віку особливого значення набирають переважно внутрішні, особистісні якості. При наявності близьких, довірливих стосунків між учителем та учнями життєві погляди вчителя, його ціннісні орієнтації, моральні принципи, професійні якості стають дієвим фактором формування особистості учнів. З цією метою проводимо виховні заходи, спрямовані на формування та розвиток ціннісних ставлень, які забезпечують успішну соціалізацію особистості, формують мотиви діяльності, регулюють поведінку, спонукають до активних дій, виховують самоповагу, емоційну культуру, прагнення до ідеалу: "Ти знаєш, що ти – ЛЮДИНА!", "Життя людське – найвища цінність", "Відкрийте чарівні двері добра і довіри", "Утверджуй у собі людину", "Без добрих справ немає доброго імені", «Я- українець».

Результатом роботи педагогічного колективу є сформованість почуття патріотизму в учнів школи, яке означає прояв особистістю любові до свого

народу, поваги до українських традицій, відчуття своєї належності до України, усвідомлення спільності власної долі з долею Батьківщини, досконале володіння українською мовою.

Щиро радіємо шкільною родиною досягненням наших вихованців:

➤ Лукашов Єгор продемонстрував свої знання в обласному етапі «Рідна Сумщина» за напрямком «Пам'ятки архітектури та нові архітектурні споруди», де зміг достойно представити свої творчі доробки та здобути обласну грамоту; II місце в туристично-красознавчому КВЕСТі, присвяченому Всесвітньому Дню туризму; III місце в районному етапі обласного конкурсу малюнку „Юні художники Сумщини”; I місце в конкурсі соціальної реклами „Кожна дитина має право на родину” в номінації «Літературний твір»; 4 місце в районному етапі Всеукраїнської військово-патріотичної гри „Зірниця”; II місце в літературному конкурсі учнівської та студентської молоді «Живи Кобзарю в пам'яті людській»; I місце в районному етапі Всеукраїнського конкурсу «Я люблю свій рідний край. Українська народна казка».

Наше завдання - наповнити дитинство повноцінними подіями і враженнями, збагатити маленьку дитячу душу тим неоціненним скарбом, який повинна вона винести з юних років і плекати та нести через все своє життя, передаючи своїм нащадкам.

I яку державу ми побудуємо в майбутньому, залежить, у певній мірі, від того, який «світ» ми «відкриємо» для учнів у школі.